

УДК 81'372

№ державної реєстрації 0118U007192

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
(ХНЕУ ім. С. Кузнеця)
61166, м. Харків, проспект Науки, 9-А
(057) 702-03-04, факс (057) 702-07-17

ПОГОДЖЕНО

Заступник керівника (проректор з
науково-педагогічної роботи)
ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н., професор

_____ В.Є. Єрмаченко
2019.06.30

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця
д.е.н., професор

_____ В.С. Пономаренко
2019.06.30

ЗВІТ

**кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян
за 2018-2019 навчальний рік
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
«Функціональні аспекти сучасної соціально-економічної та науково-
технічної термінології і проблеми викладання мовних дисциплін»**

Декан факультету
підготовки іноземних громадян
канд. екон. наук, професор

_____ О.В. Северинов
2019.06.30

Завідувач кафедри
канд. філ. наук, професор

_____ О.С. Черемська
2019.06.30

Начальник
науково-дослідного сектору

_____ І.В. Литовченко
2019.06.30

Харків – 2019

Рукопис закінчено 30 червня 2019 р.

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР
канд. філол. наук,
професор

О. С. Черемська
(розділ 1 – 100 %)

Відповідальний
виконавець НДТ

Л. М. Архипенко
(реферат, вступ,
розділ 3 – 100%)

Канд. філ. наук, доцент

В. Г. Сухенко
(розділ 2 – 100 %)

Канд. філ. наук, доцент

В. Ф. Жовтобрюх
(розділ 4 – 100 %)

Ст. викладач

Е. М. Герасименко
(розділ 5 – 50 %)

Ст. викладач

О. Д. Баласанян
(розділ 5 – 50 %)

Ст. викладач

Н. О. Білик
(розділ 6 – 100 %)

Ст. викладач

М. Д. Карцева
(розділ 7 – 100 %)

РЕФЕРАТ

Звіт про науково-дослідну роботу кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян: 130 с., 109 джерел.

Роль сучасної науки в суспільстві останнім часом значно зросла. Вона стала повноцінним соціальним організмом, невід'ємним складником професійної компетентності, фахової комунікації. Сьогодні великого значення набуває методологічна культура дослідників, їх здатність критично осмислювати, науково обґрунтувати й творчо застосувати певні норми й методи пізнання. Така діяльність вимагає постійної розумової праці, творчого осмислення аналізованого матеріалу, умінь інтерпретувати концепції й теорії, прагнення до саморозвитку.

Мета кафедрального наукового дослідження – визначити роль українських наукових розвідок, довідників із культури мови і граматики 20 – 30-х рр. у термінологічному процесі; розглянути стилістичні терміни, вжиті в науково-практичних працях українських мовознавців окресленого періоду, простежити шляхи їхнього творення, з'ясувати їх зв'язок із сучасною системою лінгвістичних термінів; проаналізувати шляхи та наслідки впливу глобалізаційних процесів на сучасну українську термінологію; схарактеризувати поняття «глобалізм» та розкрити можливості глобалізації як збагачувати мову, так і розхитувати мовну норму, дестабілізувати мовне життя; з'ясувати особливості мовних експресивно-виражальних засобів у економічних медійних текстах; проаналізувати структурно-семантичні особливості сучасної економічної терміносистеми та окреслити напрями роботи з вивчення економічної термінології з метою формування мовленнєвих та професійних компетенцій у студентів економічного університету; визначення стратегій розвитку міжкультурних комунікацій в просторі вищого навчального закладу; розглянути сучасний підручник мови навчання для іноземних студентів у контексті акмеологічного освітнього підходу.

Наукова новизна полягає у проведеному багатоаспектному аналізі й систематизації соціально-економічна та науково-технічної термінології української мови; дослідженні еволюції стилістичних термінів української

мови; дослідженні креативних методів навчання як ефективних засобів формування професійної компетенції майбутнього фахівця при вивченні мовних дисциплін і міжкультурної комунікації в вищих освітніх закладах.

Теоретична й практична значущість роботи. Отримані конкретні висновки про нормативність наукової комунікації дають матеріал для осмислення основоположної проблеми у викладанні гуманітарних дисциплін кафедри. Акцент у вивченні української мови зосереджено на виробленні сукупності універсальних стереотипів професійної і наукової мовленнєвої поведінки майбутнього фахівця. Це, першочергово, передбачає вироблення мовленнєвої культури, що є потужним чинником самоствердження й самореалізації, оскільки високий рівень культури мовлення дає змогу оволодіти навчальними дисциплінами, які формують фахові знання, й успішно їх використовувати в подальшій діяльності. Результати дослідження мають практичну значущість. Комплексний опис нормування, шляхів і способів формування, структури, системної організації наукової мови дають матеріал для подальшої роботи з упорядкування досліджуваної термінології й удосконалення методики викладання мовних дисциплін.

Ключові слова: лінгвістична термінологія, економічна термінологія, міжкультурна комунікація, креативні технології навчання.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
1. Стилiстична термiнологiя в наукових розвiдках i граматиках мовознавцiв Харкiвської фiлологiчної школи 20-30-х рр. ХХ ст.	10
2. Вплив глобалiзацiйних процесiв на сучасну українську термiнологiю.....	23
3. Фiнансово-економiчна термiнологiя в українських засобах масової iнформацiї (особливостi поєднання стандарту й експресiї)	29
4. Структурно-семантичнi особливостi сучасної економiчної термiносистеми та завдання мовної освiти майбутнiх фахiвцiв.....	37
5. Креативнi технологiї навчання як засiб формування професiйної компетенцiї майбутнього фахiвця.....	46
6. Сучасний пiдручник з мови навчання для iноземних студентiв в освiтнiй акмеологiчнiй парадигмi.....	87
7. Мiжкультурна комунiкацiя як комунiкативна домiнанта взаємодiї iнофонiв в освiтньому просторi.....	101
Висновки.....	118
Список використаної лiтератури.....	122

